

Boj za resnično socialistično demokracijo - glavna naloga članov sindikata

Mišljenje, da so sindikati v novi socialistični družbi doigrali svojo vlogo, je vseskozi zgrešena in škodljiva, pa če jim »botrujejo« nerazgledani ljudje ali pa sovražnik socializma.

Razvoj je jugoslovanske sindikate pripeljal v poseben položaj. Maršal Tito je v svojem poročilu na VI. kongresu jasno opredelil njihovo razvojno pot: Pod peto kapitalizma je bila borba sindikatov revolucionarno nastrojena. Boj za pravice delovnega človeka, boj proti izkoriščanju in dvig razredne zavesti delavskega razreda je bila srž njihovega dela. Po porazu kapitalizma je imelo sindikalno gibanje nalogo krepiti pridobitve revolucije in vplivati na ljudsko oblast, da so se življenjski pogoji delavcev in nameštencev popravili. Ko pa je delovno ljudstvo prevzelo upravljanje podjetij in tovarn, je vloga sindikatov postala še bolj zapletena in važna. Kulturna, moralna in politična vzgoja delavstva, nagrajevanje delavstva iz lastnih sredstev (iz ustvarjenega dobička), ki mora biti pravično — to so velike naloge sindikalnih organizacij. Zapletenost njihovega dela je v dvojnosti. Odgovorni so pred delavci v podjetju in pred socialistično skupnostjo v širokem smislu.

Vse to morajo imeti sindikalne podružnice pred očmi, ko sklicujejo letne skupščine. Kjer so na teh področjih dela imeli uspehe, kjer so se več problemov lotevali, tam ne bodo v zadregi, s čim bi izpolnili dnevni red. Seveda nič manj razumljiva pa ne bo zadrega tam, kjer so med letom prepuščali odbore samim sebi, kjer se le-ti niso znašli, kjer so v svojem poslanstvu čutili manj vrede, kjer so smatrali, da je z delavskimi sveti in upravnimi odbori v podjetju vse opravljeno. Podobno bo tam, kjer članstvo ni nadzorovalo delo svojih izvoljenih predstavnikov, kjer so se ob morebitnih napakah v podjetju zavijali v kopreno molčečnosti, kjer so dovolili, da so jim posamezni izvoljeni odborniki zrasli čez glavo, bodisi hoteli, bodisi ker si drugače niso vedeli pomagati. Zelo nevarno je, če se človek zaveda svojih pravic bolj kot dolžnosti, če pozablja, da je izvoljen in ne »dirigiran komandant«, posebno pa, če je poleg tega v njem še kos nekritičnosti do sebe ter usodnost primitivizma in neznanja.

Zanimivo bi bilo razplesti vzroke, ki so vodili kolektiv Mizarске delavnice v Mestinju k napakam. Kaj je bilo krivo, da se tam delavci niso odločili za kritiko napak, ki so vladale v podjetju? Je bila to nerazgledanost delavstva, ali pa strah pred vodstvom, ki naj bi imelo svojo neomajno prvo in zadnjo besedo. Nič manj poučen ni slučaj nerazgledanosti in krivičnosti, ki ima izvor v površnosti in primitivizmu na državnem posestvu v Zovneku, kjer so kar brez pomisleka odpustili kovača z 20 leti službe, ki ima poleg tega še 3 otroke in je bil sposoben pripeljati kovaško delavnico do samostojnosti. Zakaj? Razlog, ki so ga navedli je ta, da so nameravali njega sprejeti mladega človeka z dvoletno prakso, ki pa je bil za cele 3 dinarje na uro cenejši od prejšnjega.

Neznanje, nepoučenost in brezbrilnost ljudi je ponekod kar usodna. So ljudje, ki ne vedo kaj jim lahko nudi sindikalna organizacija, čeprav so bili leta njeni člani. Ne zavedajo se svojih pravic, kot se ne zavedajo dolžnosti. Taki ljudje so deloma sami krivi, deloma pa njihovo okolje. Veliko je število članov, ki ne sledijo niti svojem delavskemu tisku, kaj šele, da bi črpal drugo kulturne dobrine, ki so na razpolago. Vprašanje tiska se je sedaj popravilo. V mestu je naročnina »Delavske enotnosti« letos porasla od 560 na 1530 naročnikov, v okolici pa od 959 na 2567 naročnikov in vendar je šele komaj slabih 10% vsega delavstva naročeno na delavski časopis. Kljub temu izboljšanje je pa vprašanje, kako člani sindikata sledijo tisku, koliko jim je v pomoč... Skratka vprašanje primitivnosti in ozkega duhovnega obzorja mnogih naših ljudi je usodno. V Sovjetski zvezi, kjer hoteli drže ljudi v nevednosti, se je birokratska kasta le zaradi te okolnosti lahko povzpela na oblast.

Koliko vztrajnosti je treba pri razvijanju resnične socialistične demokracije dokazuje primer v »Konusus«, kjer se direktor ni oziral več ne na kritiko ne na dobrohotna opozorila in svoje samoljubje gnil do vrhunca. Seveda so pri vsem tem, ne samo tam, tudi drugje, kjer se pojavljajo taki diktatorski poskusi, krivi tudi člani sindikata. Zakaj? Malokje na sindikalnih sestankih razpravljajo z direktorji kot s člani sindikata. Ponekod so prepreženi, ponekod pa spet kažejo strah, če pride na sestanek in ne reko ne bele ne črne vsem morebitnim napakam navkljub. Direktor je kot član sindikata član in je treba z njim obdržati v vsi tovariško toplino in s kritičnostjo vred.

V bodoče bi morale sindikalne podružnice preštudirati še eno. Pred tvevi, ko je bil v Celju član CS ZSJ tov. Deleja, so se predstavniki 15 delovnih kolektivov izjasnili, da bi bilo prav, če bi bili direktorji voljeni organi v

Savinjski vestnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOSTANJA

LETO VI. — ŠTEV. 3 — CENA 6 DIN
Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Post. pr. 123. Tel. 20-07. Ček. rač. 620-T-230 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Cetrilistna naročnina 75. polletna 150. celoletna 300 din. Izhaja vsako soboto. Poština plačana v gotovini.

K predlogu družbenega plana za okraj Celje-okolica

PREDLOG JE ŽE PREGLEDALA KOMISIJA SVETA PROIZVAJALCEV — NA USTVARJALCIH DRUŽBENEGA DOHODKA JE, KAKO BO OLO LAHKO RAZŠIRIL SVOJE NAČRTE — GRADNJA GRISKEGA MOSTU IN SOLE V JURKLOŠTRU, REGULACIJA SOTELSKJE DOLINE IN ELEKTRIFIKACIJA

Tajništvo oddelka za gospodarstvo na Okrajnem ljudskem odboru Celje-okolica je izdelalo predlog družbenega plana v sodelovanju s posebno komisijo Zbora proizvajalcev.

Ker bo celotni predlog priobčen v našem listu kot priloga, se v podrobnosti in posamezne postavke ne bi spuščali, ker bodo v prilogi dovolj razvidne. Skušal bom le nekako povprek zabeležiti nekatere najvažnejše stvari kot drobce sočnosti k suhim številkam, ki bodo v prilogi.

POVPREČJE STOPNJE AKUMULACIJE JE DVIGNJENO ZA 11%

Družbeni bruto produkt naj bi za okraj Celje-okolica v letu 1953 znašal 11 milijard 511 milijonov in 587.000 din. Od tega zneska naj bi ustvarila Industrija in rudarstvo 7 milijard 65 milijonov in 503.000 din, kmetijstvo 3 milijarde in 280.770.000 din, gradnja 204 milijone in 830.000 din, promet 256 milijonov in 768.000 din, trgovina 171 milijonov in 538.000 din, gostinstvo 160 milijonov in 163.000 din ter obrt 371 milijonov in 997.000 din. (Mimogrede povedano, so zgornje številke kaj pregledna upravičenost delavcev iz industrije, da imajo večino v Svetu proizvajalcev.)

Obveznosti po družbenem planu v okviru republike so bile postavljene v znesku 5 milijard 162.493.000 din akumulacijske kvote s povprečno akumulacijsko stopnjo 415%. V okrajnem merilu pa so po temeljitem proučevanju, ki ga je narekovala potreba dvigniti stopnjo akumulacije za 11%, kar bi v tem letu prineslo 135.987.000 din presežka, ki bi v glavnem uporabljen za komunalno dejavnost in mehanizacijo državnih kmetijskih posestev.

Po vsem tem je jasno, da je potrebno proizvajalcem, to se pravi ustvarjalcem družbenega dohodka, predočiti potrebo dvigavanja produktivnosti, izboljšanja proizvodnje in uspešnejšega iskanja tržišča in plasiranja teh izdelkov v prodajo. Največ škoda ima lahko skupnost, kakor tudi delovni kolektiv od birokratskega gledanja na proizvodne naloge. Stališče, ki je našlo v bližnji preteklosti še dokajšnje število zagovornikov, češ da je kolektiv s tem, če je izpolnil svoje obveznosti, ki so predpisane, storil že vse, je zgrešeno. Tako gledanje je v škodo skupnosti in kolektivu samemu, ki naj od presežne vrednosti dobi 50% kot uravnoteženje in za dvig plačnega fonda, medtem ko bi 50% koristno uporabil OLO v splošne koristi prebivalstva v okraju. Okrajni ljudski odbor se poleg tega zavzema tudi za to, da bi pretežni del fonda za prosto razpolaganje obdržala podjetja in je zainteresiran le na 30% tega fonda.

OKRAJ BO POMAGAL PRVENSTVENO TISTIM KRAJEM, KI BODO POKAZALI NAJVEČ VOLJE IN SAMI PRISREVALI SREDSTVA

Okrajni ljudski odbor ne misli za kreditiranje in pomoč predvidenih sredstev porazdeliti že vnaprej, čeprav bi se to dalo na podlagi občinskih načrtov nekako urediti. To narekuje potreba, ker OLO nima teh sredstev v taki obliki, da bi mogel velikodušno nuditi pomoč povsod, kjer bi to želeli. Nekateri graditve so sicer že dokončno določene, kot na primer elektrifikacija podeželja, kateri bo namenjen pretežni del sredstev, dalje obnova šol in gradnja nove šole v Jurkloštru, potem dograditev začetih cestnih objektov, vzdrževanje in popravila cest, gradnja mostu v Grižah in pomoč pri regulaciji Sotelske doline. Pri regulaciji Sotelske

podjetjih. O tem naj bi v podružnicah razpravljali, upoštevač, da bi bilo to ustrezno demokratičnosti našega časa. Seveda je treba temeljitega preudarka, če je današnji čas že zrel za tak ukrep. Te razprave naj bi bile osnova za morebitni predlog, da bi tak postopek tudi uzakonili.

O vsem tem in še o mnogem naj bi na občini zborih razpravljali člani sindikalnih podružnic. Člani upravnih odborov so dolžni položiti obračun svojega dela v preteklem letu in v interesu članstva je, da to od njih zahtevajo. Tudi komunisti naj bi ob taki priliki pokazali uspehe svojega dela v vrstah sindikatov. Vloga sindikalnih organizacij je v boju za pravo socialistično demokracijo nepogrešljiva. Kjer je to delo slabo, je slabo delo komunistov, je demokratičnost šepava stvar in tla so tam za birokratizem, samovoljo in rakovo pot najugodnejša.

Člani sindikata! V boj za demokracijo, to je naša najvažnejša naloga, kot je to nakazal VI. kongres ZKJ!

doline bodo udeleženi štiri okraji, dva slovenska in dva hrvatska. Treba je misliti tudi na to, da bi ta dolina v doglednem času dobila tudi dobro cesto in železnico, vendar bi to spadalo že v merilo zveznih investicijskih načrtov.

Poleg teh investicij bo okraj seveda podprl prizadevanje posameznih občinskih ljudskih odborov ali pa medobčinske investicije. To pa predvsem tam, kjer bodo občinske skupnosti pokazale dovolj volje in same prispevale po svojih zmožnostih sredstva v podjetja, ki jih nameravajo začeti. Tak princip je nujen in razumljiv, kajti le tam se spleča vložiti svoja sredstva, ker le taka investicijska dela lahko smatramo za uspešna, čisto drugače od tistih, kjer predlagalci računajo predvsem na pomoč okraja in se obljub o samoprispevkih poslužujejo bolj kot mamilo. To se pravi, da se razumemo prav, ponekod bi obljubili tudi samoprispevek, da bi si zagotovili pomoč, potem pa bi imeli v rokah adute. Češ, delo se mora končati — še dajte. To je bilo svojčas zelo v »modi«, toda takrat je šlo, ker so bili na razpolago najrazličnejši fond, črne rezerve, možnosti dotacije itd. Sedaj pa bi se v tem pogledu napravila škoda, bodisi v investicijski gradnji, ki je ne bi mogli dokončati, bodisi s tem, da bi sredstva pomoči morali črtati kje drugje, kjer pa so prav tako potrebna.

Zaradi tega je potrebno, da občinski odbori temeljito prebrskajo vse svoje možnosti, da gradijo predvsem na podlagi lastnih sredstev in ko so ta sredstva zbrana, naj iščejo poti do okraja. V veliko pomoč jim bodo vsekakor delovni kolektivi v njihovem kraju, treba je le najti pravilne stike in pa štediti tam, kjer se le da. Odkrita beseda največ velja. Zato si ne smemo ustvarjati kdo ve kako rožnate slike o sredstvih, ki jih ima v načrtu OLO (pa še to zavis od dela in ustvarjalnosti delovnih ljudi v okraju), ne smemo računati na dolžnosti okraja glede pomoči. Okrajni ljudski odbor še za tiste investicije, ki jih namerava dokončno izpeljati, nima trenutno dovolj sredstev, marveč računamo že sedaj na poštrevolnost delovnih ljudi in gradni na njihovi socialistični zavesti, da si blagostanje ustvarjamo v potu svojega obraza.

Kaj naj bi usmerjal desetletni kmetijski perspektivni plan v celjski okolici

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo na okraju Celje-okolica je doslej na treh sestankih razpravljal o današnjem stanju v kmetijstvu in istočasno ugotavljal možnosti za nadaljnji razvoj kmetijstva v okraju. Kaj podrobnega ali celo določenega odbor ni prinesel, ker namerava dokončno sestaviti ta plan šele tedaj, ko bo v okviru republike sestavljen desetletni perspektivni načrt. Iz podatkov, ki nam jih je odbor dal na razpolago, je vendarle v grobih obrisih ta razvojni načrt razviden. V glavnem bo v tem načrtu zajeto sadjarstvo in vinogradništvo.

SADJARSTVO

Za razvoj sadjarstva v okraju so predvsem potrebne drevesnice, ki naj bi vzgojile zadostno količino sadik in mladih dreves za presaditve. Da bi jih bilo dovolj za potrebe okraja, je treba misliti na to, da potrebujemo še najmanj 2 ha novih drevesnic. Nove drevesnice naj bi bile v Konjicah, Marija Gradcu pri Laškem in v Šmarju. V okraju je sedaj okoli 1600 sadovnjakov, vendar to niso vzorno urejeni sadovnjaki. Teh je razmeroma še malo. Sadovnjake pa je treba obnoviti in vzgojiti nove plantažne nasade sadnega drevja.

Važno je tudi to, kakšno drevje bomo gojili. Za naše prilike je najbolj donosno srednjevelično drevo. Na nizko-debelne še za enkrat ne smemo računati, ker jih kaj lahko poškodujejo zajci. To je mogoče le tam, kjer je urejena tudi ustrezajoča ograja. Da pa bi take ograje gradili, je trenutno pa tudi v bližnji prihodnosti nemogoče, ker preveč stane. Za en hektar sadovnjaka bi ograja stala od 280.000 do 300.000 din. To je pa le preveč.

Tudi izbor mladik bi moral biti nekako uravnotežen. Povsem pravilno bi bilo tako, če bi gojili tri četrtine jabolk, medtem ko bi preostala četrtina odpadla na ostalo sadno drevje.

Po mnenju inž. Cizeja bi potrebne drevesnice zahtevale okoli 2 milijona investicije. Te investicije bi se povračale šele po dveh letih, pravo korist od tega razvoja pa bi imeli šele v teku let.

Organizacije zveze borcev bodo te dni polagale obračun svojega dela

V teh dneh bodo po vsem okraju Celje-okolica živahne priprave za občne zbere organizacij Zveze borcev posameznih občin. Sklep zadnje seje Okrajnega odbora ZB Celje-okolica, da se občni zbori po občinah izvrše najpozneje do 15. februarja 1953 bo torej lahko pravočasno izpolnjen. Na občnih zborih bodo občinske organizacije ZB pregledale svoje delo v letu 1952 in napravile načrt za delo v letu 1953. Na vsakih 40 članov ZB bodo izvolile po 1 delegata za okrajno skupščino ZB ter izvolile nove občinske odbore ZB.

Občni zbori ZB po občinah bodo letos lahko ugotovili znaten napredek v svojem delu. Vrsta uspešno opravljenih nalog v preteklem letu pa bo istočasno vzpodbuda za naslednje leto ter napotilo, kaj naj organizacije ZB postavijo v načrt dela za leto 1953.

Predvsem je treba poudariti, da je organizacija ZB postala resnično patriotična in borbena organizacija, ki je v preteklem letu ob vsaki priliki manifestacij rodoljubne in borbene pripravljenosti dajala vzgled ostalim organizacijam in množicam sploh. Udeležba 5 tisoč ljudi okraja Celje-okolica na proslavi v Dol. Toplicah, lepo uspele akademije ob prazniku 22. julija, 29. novembra itd., ki jih je organizacija ZB organizirala to potrjujejo. Skoraj ni več občine, kjer ne bi borci dali iniciativo za postavitev spomenika ali vsaj spominske plošče padlim borcem NOV. Posebno je treba poudariti aktivnost ZB pri postavitvi spomenika v Rog. Slatini in Zrečah, kjer so v letošnjem letu postavili veličastna spomenika.

Odbori ZB so posevali veliko pozornost izvenarmadni vzgoji. Ob priliki taborenja mladincev predvojaške vzgoje so člani ZB predavali politične in vojaške teme. Temu so posvečali največ skrbi v občini Dobrna, Laško in Vošnjak. Izvenarmadni vzgoji so služile tudi partizanske patrolje, v katerih so sodelovali vsi občinski odbori ZB. Le-te so zajele veliko število borcev, ki so obiskali mnogo partizanskih družin.

Tudi kulturnoprosvetnih vprašanj organizacije ZB niso zanemarjale: proslave, družabni večeri, akademije, sestanki in drugo so bili stalna oblika dela na tem področju. Občinski odbori ZB so posevali posebno skrb tudi socialnim problemom pri partizanskih invalidih in vdovah, partizanskih sirotah ter podobno... Z dajanjem materialne in denarne pomoči ter z intervencijo pri raznih upravnih forumih (glede invalidnin, šolanja itd.) so pomagali onim,

ki trpe na posledicah, zadanih po okupatorju.

Teško bi bilo naštet vse naloge, ki so jih organizacije ZB našega okraja v preteklem letu izvršile. Seveda ne smemo zamažati tudi tega, da so bile in še tudi so razne slabosti in nepravilnosti, ki jih bo treba v tem letu odpraviti.

Največja napaka je, da še vedno nismo zajeli v naše članstvo vseh tovarišev in tovarišic, ki imajo zato pogoje. Odstotek članstva v nekaterih občinah kaže kaj slabo sliko. Tudi s pisanjem življenjepisov padlih borcev v nekaterih občinah le počasi napredujejo. Odbori ZB bi morali na vsak način poskrbeti, da bodo življenjepisi — tam kjer dosedaj še niso — vsaj do občnega zbora dokončani.

Vse te probleme, uspehe in slabosti, naj organizacije ZB obravnavajo na svojih občnih zborih, ki naj ne bodo le formalnost, ampak sredstvo za poizitve vseh nalog, ki stoje pred nami in teh ni malo.

Organizacija ZB naj svoje članstvo vzgaja tako, da bodo dosledno svoji tradiciji — stali tudi danes v prvih vrstah, pa naj bo to na političnem, gospodarskem ali kulturno-prosvetnem področju. Le tako se bomo oddolžili vsem padlim žrtvam in dosegli vzgojen cilj, za katerega smo se in se še borimo. S. V.

Mladina Prihove - Sp. Rečice ZA V. KONGRES LMJ

Se dobrih 48 dni nas loči od zasedanja V. kongresa LMJ, ki bo 6., 7. in 8. marca 1953 v Beogradu. Mladina mladinskega aktiva Prihove pri Sp. Rečici je na svojem sestanku sklepala na kakšen način bi proslavila ta zgodovinski dogodek v razvoju mladinske organizacije. Odločila se je, da na čast V. kongresa LMJ napove vsem mladinskim aktivom okraja Šostanj tromesečno tekmovanje, ki naj bi trajalo od 6. januarja do 6. aprila 1953 ter s tem tekmovanjem poživl predkongresne priprave in razmah v vseh mladinskih organizacijah tega okraja.

Med drugimi točkami tekmovanja je mladina sprejela tele najvažnejše sklepe: Do kongresa LMJ bo mladinski aktiv v celoti preštudiral zgodovinski material VI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. V tem razdobju bo mladinski aktiv pritegnil v organizacijo 6 mladincev in mladink, ki se nahajajo danes še izven mladinske organizacije.

Mladinski aktiv bo delal na tem, da vsaj 90% vse mladine vključi v razna društva, kot so: fizikalna, prosvetna, gasilska itd.

Organizirali bodo 2 predavanja za strokovni dvig članstva (triletni gospodarski načrt občine itd.)

Na čast V. kongresa LMJ pa bo aktiv skupno z mladinskim aktivom Rečice ob Savinji pripravil svečano mladinsko akademijo, na kateri bo podan razvoj in delo mladinske organizacije od IV. do V. kongresa LMJ ter program s fizikalturnimi in kulturnimi točkami.

Izvedba točk tega tekmovanja v vseh mladinskih aktivih bo najlepši dar kongresu. G. J.

Veterinarska služba je imela velike uspehe. Njeno središče je celjska veterinarska bolnica, ki pa ima to pomanjkljivost, da je preveč oddaljena od nekaterih krajev. Treba bi bilo poskrbeti za prevozno sredstvo, da bi bil prevoz živine cenejši in stroški znosnejši za živinorejce.

SE O TEM IN ONEM...

Tudi glede odkupa živine in mleka bi bilo treba nekaj urediti. Eno samo centralno odkupno podjetje te naloge ne more dobro izpolniti. Morda bi tak odkup lažje reševalo kmetijske zadruge?

Vprašanje plemenskih bilkov je rešeno, le veterinarska bolnica bi morala povečati oplemenjevalno službo.

Izgledi so, da bodo v okraju našli vire snovi za apnenje. Možnosti so v Špitaliču, Pirešici, Frankolovem in v Volčji jami pri Zusmu.

Skropljenje sadnega drevja, vinogradov in krompirja ne predstavlja več težko, ker je škropiva dovolj, motornih škropilnic pa je v okraju 300, le pravilno porazdeljene morda niso.

Poleg kmetijske šole v Sentjuriju bo ustanovljena v Vrhu še hmeljarska šola, treba pa je še vnaprej skrbeti za čim večji razvoj gospodarskih in gospodinjstev tečajev.

Toliko o perspektivah razvoja kmetijstva v grobem. V bodoče bomo temu razvoju posvečali več prostora in ga spremljali ter pomagali s prispevki strokovnjakov pri razvoju kmetijstva.